

Fländra **ESPERANTISTO**

TIJDSCHRIFT VOOR ESPERANTO-ONDERWIJS EN-PROPAGANDA

Verschiĝnt maandelijks
Zestiende jaargang
Nummer 3 (177)
MAART 1949

Vertegenwoordiger in Nederland:
LEEN
sekr. Stadionkade 6, Amsterdam Z.
postrek. 34563 van P.M. Mäbesoone
Pythagorasstr. 122 Amsterdam O.

Orgaan van de
VLAAMSE ESPERANTISTEN-BOND
POSTBUS 342, BRUSSEL
Postrekening 2321.50 van V. E. B.

LIDGELDEN:
* Leden: 75 fr.
* Steunleden: min. 150 fr.
Inwonende leden: 25 fr.
(* met bondsorgaan)

ABONNEMENTEN:
België: 60 fr.
Ceteraj landoj: 75 bfr.
Proefn.: 5 fr. (1 r.k.)

Paradokso

En scienca ekzakta senco ni rajtas diri ke post 60 jaroj da ekzistado, post 40 jaroj da Akademia la boro (!!!) — nia lingvo ankoraŭ ne posedas unu klaran bazon, egalan por ĉiuj samideanoj.

— «Sed la Fundamento?»... tuj diros leganto. — Jes, kara leganto, la Fundamento, publikita en 1905, vere ne estas tiu unika bazo, kiun ni bezonas havi por eviti senĉesan diskutadon kaj disputadon inter gramatikistoj, vortaristoj k.a.

Legu la Fundamenton kaj vidu ke ĝia enhavo estas prezentita en 5 lingvoj: angla, franca, germana, pola, rusa. Fatale eraro estis farita, ĉar la 5 naciaj prezentoj ne akordigas inter si; el tio sekvas persona kaj kaprica interpretado de la Zamenhofa penso, nun neretrovebla, pro la morto de Zamenhof.

Kabe, la solan homon, kiu tion komprenis en 1905, oni bojkotis per persona intrigado. Li do malaperis el nia movado, kaj lia verko neniam estis serioze valorigita.

Ni do bezonas la Fundamenton, verkitan en unu sola lingvo, nia lingvo, ne iu nacia aŭ iaj naciaj.

Bezono natura, komprenebla, sed ĝis nun ne komprenata... ĉar la plej simplaj veraĵoj estas la plej malfacilaj!

Turdo

Pri la E-poŝtstampo de Plovdiv 1947

Okaze de la jubilea E-Kongreso en Plovdiv (1947), la bulgaraj poŝtaj instancoj gravuris tri samajn memorigajn stampilojn. Unu ricevis la poŝtoŝtampo de Plovdiv; la duan disponis la ĉefpoŝtoŝtampo de Sofia kaj la trian la Bulgara E-Asocio.

Dum la Kongreso, la 16-an de majo, la poŝto de Plovdiv uzis sian stampilon por stampi leterojn kaj kartojn de la kongresanoj; la inko estis nigra. La saman tagon, same faris la poŝto de Sofia por la poŝtajoj de ĉiuj petantaj kolektantoj; ankaŭ nigra inko. Sed la Bulg. E-asocio povis tute libere fabriki tiom da filatelioj, kiom ĝi deziris, kondiĉe ke ĝi uzu — principe — nur koloran inkon.

Sekve de tio, nur la nigraj stampoj de Plovdiv kaj Sofia estas «poŝte oficialaj», kaj kolektindaj.

Etaj diferencoj ekzistas inter ambaŭ stampoj: 1) Plovdiv uzis malbelan palnigran inkon, Sofia karbonigran; 2) En Plovdiv la stampo estis malneta, en Sofia neta; 3) Sur la stampo de Plovdiv, la blanka aperturo meze de la stampo, kun indiko de dato, estas iom pli maldekstre.

Ni aldonu ke la kongresa karto uzita en Plovdiv ne estis tiel bone presita, kiel tiu de Sofia. Sur la Plovdiva, la tria subbilda indiko estas skribita en malgrandaj literoj, sur la Sofia-a ĝi aperas en ĉefliteroj.

G. Saĝet.

ĈU VI...

...pagis vian membro-kotizon?

...aliĝis al via Kongreso?

Se ne, faru tion TUJ!

UNUIGITAJ NACIOJ DE LA AERO

Okaze de broŝur-eldono, fare de SAS, ni publikigas sube tekston kun ĝiaj historio kaj akiritaj rezultoj. Tiu broŝuro, kolora kaj kun bildoj kaj Esperanto-teksto estas ricevebla: petu la bezonatan kvanton ĉe Skandinava Aerlinia sistemo, Reklama Oficejo, Store Kongensgade 29, Kopenhago K., Danlando.

SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM (Skandinava Aerlinia Sistemo) estas entrepreno, kies fundamenta principo similas al tiu de la esperantistoj. Ĉi tiuj klopodas montri per komuna lingvo al la nacioj de la mondo ke kunlaboro estas ebla, kaj ke ĝian evoluon malhelpas fakte nur la malmultaj veraj baroj, el kiuj la lingva diverseco estu menciata inter la plej gravaj. Estas kredeble, ke SAS per sia kunlaboro inter tri nacioj pri komuna celo havos signifon, kiu dum la tempo povos akirigi rezultojn pli vastajn ol la originan: krei la kiel eble plej racian skandinavon aertrafikon.

La trafika kunlaboro inter la tri skandinavaj aertrafikaj kompanioj, la dana DDL, la norvega DNL kaj la sveda ABA/SILA, komenciĝis post kelkaj preparado en aŭgusto 1946. Kiam la unua skandinava aeroplana inaŭguris la fluglinion inter la skandinavaj ĉefurboj, Stokholmo, Oslo, Kopenhago kaj Novjorko. Jam kelkajn monatojn poste ebligis plivastigi tiun interkontinentalan trafikon al Sudameriko kie Recife, Rio de Janeiro, Montevideo kaj Buenos Aires estas frekventataj.

Por la ekspluato de tiuj du longdistancaj linioj estis fondata memstara kompanio nomata Skandinava Aerlinia Sistemo, al kiu la tri kompanioj kontribuis materialojn, kapitalon kaj personanon laŭ la

proporcio 2:2:3.

Ĉar la unua jaro de funkciado en SAS donis bonajn spertojn, estis nature plivastigi la kunlaboron ankaŭ al la vetera linia reto de la tri kompanioj. Pro geografiaj kaŭzoj fluglinioj de Oslo kaj Stokholmo al la diversaj ĉefurboj de Eŭropo estas paralelaj al similaj danaj linioj, kaj estis evidente, ke raciigo estis akirebla per pli ampleksa kunlaboro.

Tiu kunlaboro estis komencata la 18-an de aprilo 1948. Oni interkonsentis pri la sama proporcio de la kontribuoj kiel antaŭe, kaj nun, kie antaŭe tri aeroplanoj flugis pli-malpli bone okupitaj, flugas nur du aŭ eble unu, kiu kompense estas bone okupitaj. Plie oni povis akiri pli kunordigitan kaj efikan eksterlandan organizon, ĉar ja ne estas bezonataj tri memstaraj reprezentantoj, sed sufiĉas unu. Ankaŭ alirilite estis eble krei pli racian organizon.

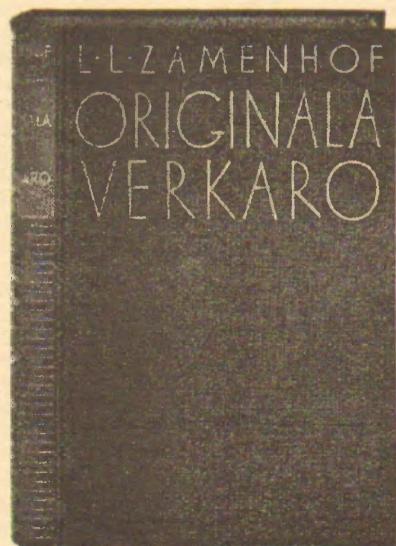
En la funkcia centro en Kopenhago kaj en la eksterlandaj stacioj la personaro estas kunmetita el ĉiuj tri nacioj, kaj tie oni povas konstati, ke kunlaboro estas ne nur ebla, sed ankaŭ tre fekunda. Sendube la agado de SAS dum la tempo estos ekzemplo por internacia kunlaboro ankaŭ en multaj aliaj rilatoj.

Fine kelkaj konkretaj informoj pri SAS: la trafikilaro konsistas el preskaŭ 80 aeroplanoj de diversaj tipoj. La aerlinia reto havas longon de ĉ. 149.000 km., kaj la entrepreno estas reprezentata en 60 urboj en kvin kontinentoj. Entute ĉ. 7200 personoj laboras sub la flago de SAS, kaj la tuta kapitalo superas 100 milionojn da kronoj.

BENELUX - KONGRESOJ!

LEEN
HAARLEM
Paskon 1949
16-17-18 de aprilo

FLLE
GENT
Pentekoston 1949
4-5-6 de junio

MONUMENTA VERKO:
ORIGINALA VERKARO
de D-ro L. L. ZAMENHOF

Kolektis kaj ordigis Prof. D-ro J. Dietterle

Formato 15 x 23 cm. Kun 6 faksimiloj kaj portreto de la Majstro. En luksa tolbando kun surpriso en du koloroj kaj oro.

PREZO: gld. 11,25 bfr. : 190 plus sendokostoj

FLANDRA ESPERANTO-INSTITUTO
P. van Humbeekstraat 3,
Brussel-West

LIBRO-SERVO L.E.E.N.
Z.-O.-Singel 5,
Bergen op Zoom

Wereldnieuws

Canarische Eilanden. We hebben eerder verteld, dat in La Laguna aan de universiteit E.-cursussen plaats vonden. Dat was in 1946-'47 en '47-'48. De cursus '48-549 was reeds begonnen, maar is nu verboden door de nieuwe rector naar aanleiding van een anoniem artikel in het falangistische blad «Arriba Espana». De Canarische Eilanden zijn Spaans...

Duitsland. Thans wordt in Frankfurt E. ingevoerd als verplicht vak in de politie-school aldaar.

De vergadering van afgevaardigden van de Beierse Onderwijzers-Bond nam in Nov. '48 te München met algemene stemmen de volgende resolutie aan: De verg. beschouwt de wereldhulptaal Esperanto als een waardevol middel tot opvoeding tot de idee van volkerenverzoening, vrede en menselijkheid. Zij juicht de opname ervan ook in de lesrooster van de volksschool toe en beveelt het leren van Esperanto vooral aan jonge onderwijzers aan. » De plaatsvervangende Stads-onderwijsraad Ederer te München nodigt alle onderwijzers uit, zich aan te melden voor de nieuwe E.-cursussen voor de onderwijzers van de stad München.

Finland. We hebben al in een vorig nummer meegedeeld, dat aan de gemeenschappelijke school te Somero Facultatief E.-onderwijs werd gegeven. Nu is het verplicht gesteld in de 3e klasse, 2 maal per week 45 min., terwijl het facultatief gebleven is voor het 4e en 5e leerj. met één les per week.

Hongarije. Boedapest. Aan het Eötvös-gymnasium vinden twee E.-cursussen plaats, waaraan door 38 gymnasiasten wordt deelgenomen. Aan het Arpad-gymnasium volgen 30 gymn. een E.-cursus. In het Szépműves-lyceum is een kleine cursus, terwijl in de algemene school Lével 20 leerl. E.-onderwijs ontvangen. Over speciale E.-cursussen voor onderwijzend personeel in Boedapest berichten we reeds eerder. Soortgelijke cursussen worden nu gegeven in Szeged.

Zwitserland. 7 jongens en 3 meisjes van de Mulo-afdeling van het Nederlandse Prinses Beatrix lyceum te Glijon s/Montreux ontvangen facultatief E.-onderwijs.

Nederland: Op het gebied van toerisme zijn zo juist Esperanto-folders verschenen van Enschede en Groningen. Een bewijs, dat men ook hier meer en meer het belang van Esperanto voor het vreemdelingenverkeer begint in te zien.

HOOFDINSPECTEUR VAN HET
LAGER ONDERWIJS OVER
ESPERANTO-ONDERRICHT

Het Bureau «Esperanto bij het Onderwijs» ontving de volgende verklaring:

Groningen, 24 Januari 1949.

Esperanto is naar mijn mening de aangewezen taal voor velen, die met mensen van verschillende nationaliteit willen (en vaak moeten) corresponderen en spreken.

Ik wens het Bureau «Esperanto bij het Onderwijs» dan ook gaarne succes toe in zijn streven, deze wereldtaal te doen opnemen onder de leervakken van het voortgezet- en uitgebreid lager onderwijs.

L. F. Kleiterp.

Hoofdinspecteur van het Lager Onderwijs in de 3e Hoofdingspectie.

OBSERVOJ LA STUDANTO

ĈU LA JURNALO DE FLANDRA DEVENO ?

IGNORADO.

Kontraŭulo de nia afero argumentas : « Ke Esperanto, post 60-jara ekzistado, estas tute neglektinda en la praktika vivo, tion demonstras la

fakto ke B.B.C., kiu elsendis en 48 lingvoj, ne konsideris ĝin sufiĉe grava, kaj preterlasis ».

Mi estas konvinkita, ke la ignorado de Esperanto fare de B.B.C. havas alian kaŭzon : la (lingvo-) imperialisma politiko de la angla registaro, kiu antaŭ kelkaj jaroj — sub gvido de Churchill — disponigis unu milionon da pundoj sterlingaj por la propagando kaj disvastigo de Basic-English kiel internacia lingvo.

Ke Esperanto estas ĉiutage kaj eĉ ĉiuhore uzata en radio sur nia kontinento, kaj ke eĉ B.B.C. almenaŭ unu fojon (unu fojo ne estas kutimo!) ĝin uzis, ignoras nia kontraŭulo, sed bone scias PIK.

NA TIEN DAGEN ONDERRICHT, DEELNEMING IN INTERNATIONAAL CONGRES MOGELIJK!

Na tien dagen onderricht is men geen polyglotte, maar kan men wel genoegzaam Esperanto leren om met vrucht een internationaal congres bij te wonen waar die taal de enige voertaal is. Dit experiment werd met succes beproefd door de Esperanto-leraren Dr. F. Szilagyi en R. Dupuis in een door de regering gefinancierde cursus voor pædagogogen die aan het 33e Internationaal Congres van Esperanto te Malmö in Augustus II. deelnamen.

EEN GEZAGHEBBEND OORDEEL.

Prof. Dr. Giorgio Canuto, decanus der Medische Faculteit aan de Universiteit van Parma, dankte in een merkwaardige brief Radio Praag voor haar uitzendingen in Esperanto. Na te hebben vastgesteld dat wezenlijke internationaliteit op Radiogebied alleen op grond van een neutrale hulptaal te bereiken is, beklemtoonde deze vooraanstaande geleerde de noodzakelijkheid van verstandhouding tussen de studenten van alle landen en wees op de deugdelijkheid van Esperanto om dit doel te bereiken.

PROF. DR. GIORGIO CANUTO

schreef dienaangaande woordelijk : « In mijn leven heb ik veel tijd aan taalstudie geofferd. Ik beheers dan ook volkomen Frans, Engels, Duits en Spaans. Ik legde mij ook toe op Pools en Russisch, leerde Roemeens, Portugees, Deens en Zweeds. Ik doorkruiste Europa van Lapland tot aan de Zwarte Zee, van Oxford tot Warschau. De sleutel tot volkomen verstandhouding vond ik echter de dag waarop ik Esperanto leerde. Nu kan ik spreken en word verstaan gelijktijdig door mensen van verschillende nationaliteiten, wat vroeger, met de door mij geleerde talen, niet het geval was ».

GEEN NATIONALE TAAL!

In « National Education » (2-8-48), Tijdschrift van het Instituut voor Onderricht op Nieuw Zeeland, lezen we o.a. : « De moeilijkheid een bepaalde nationale taal in te voeren voor internationaal gebruik spruit voort uit het feit dat aan de natie, waarvan de taal verkozen zou worden, een voordeel zou worden geschonken dat niet alleen van taalkundige maar ook van psychologische aard is. En het is nauwelijks denkbaar dat de grote mogendheden een andere dan hun taal hiervoor in overweging zouden willen nemen ».

ESPERANTO

daarentegen biedt vele voordelen : het is neutraal en eenvoudig door zijn regelmatigheid en toch bewonderenswaardig door het feit dat het de diepzinnigste denkbeelden vertolken kan. In de loop van één generatie kan Esperanto het geweldige talenprobleem oplossen ».

DE TAAL DER VOLKERENVERZOENING.

We lezen in nummer 10 van « Pandora », Aegis-Verlag, Ulm, volgende vermeldenswaardige opmerking van Karl Vossler : « Waarom zou nu, na de verschrikkelijke ervaringen en belevenissen van twee wereldoorlogen, niet ergens een dichter der volkerenverzoening, wars van nationale ijverzucht, naar voren treden en in een taal die niet aan een bepaald volk behoort, zijn geloof in de mensheid bezingen ? Er waarom zou die taal niet het Esperanto zijn ? »

Hier volgen de vertalingen van de uitdrukkingen uit het vorige nummer. Natuurlijk zijn, en datzelfde geldt trouwens ook voor de overige opgaven, andere goede oplossingen mogelijk :

Komenci la laboron (eklabori) ; profiti la okazon ; li kapitulacis senbatala (sen glavobato) ; li ricevis salajropialtigon ; atenci kontraŭ iu ; konfiski ion ; okupi ies tempon ; li estis maldungata ; li informigis (informi = inlichtingen geven ; informigi = inlichtingen vragen) pri la rezultato ; la prezo de la butero plialtigis du cendojn ; esti bone preparita ; li ignoris (malatentis) mian konsilon ; la vetero ŝanĝigis ; li trafis du celojn per unu ŝtono ; la mallevis la okulojn ; tio koncernis vin ; la flamoj levigis el la tegmento ; li turnis la paĝon ; li transsaltis du liniojn ; raportoj pri kunveno ; la fenestro estas vaporkovrita ; tio decidigis la aferon ; la kovraĵo estis difektita ; la fromaĝo ŝimkovrigis ; konstrui ponton ; trafi rekte en la karnon (agi energie) ; konsulti libron pri io ; li havas haŭterupcion ; konvinka (niet konvinkiga!) pruvo ; rebati atakon ; rifuzi (malakcepti) proponon (oferton).

En hier zijn de gecorrigeerde zinnen :
 1. Li volis salti trans la fosojn. 2. Se mi estus en via loko, mi certe agus alie. 3. L. estas du jarojn pli aĝa ol lia (onderwerp!) frato, kiu havas precize dek jarojn. 4. Morgaŭ komencigos la libertempo. 5. Li daŭrigis la laboron (daŭre laboris) ĝis la sesa horo. 6. Kia (bep. van gesteldheid!) vi trovas tiun libron, ĉu interesa aŭ ne ? 7. Tuj kiam mi estos preta, mi venos. 8. Koncerne tiun aferon mi povas sciigi al vi nenion novan. 9. Mi ĝuste estis elironta, kiam iu sonorigis kaj frapis sur la pordon. 10. La prezoj estas kalkulitaj inkluzive af-rankon. 11. Kial li ne kondutis pli dece ? 12. Li ne sukcesis turni la rust(iĝ)intan ŝlosilon. 13. Ĉar mi ne legis la libron (het bijw. deelw. kan hier niet gebruikt worden, omdat hoofd- en bijzin niet hetzelfde onderwerp hebben) estis al mi malfacile, juĝi pri ĝi. 14. Pro sia fervoro li gajnis la unuan premion (la ĉefpre-mion).

Jen sekvas la kompleta teksto de la sensacia « eks-ekz »-tragedio :

Okaze de ekskurso al la mondekspozicio, eksterlanda, ege ekzaltita eksprofesoro, antaŭe eksportisto de ekzotika ekstrakto kontraŭ ekzemo, ekscitis per ekzakta ekplikado de eksperimentoj kun ekstreme eksplodema, ĉiujn vivajn ekzistatojn ekstermonta gaso, la nervojn de eksterordinare ekskluzivema eksminist-ro.

Pro ekscesa ekscitiĝo la ekscelenco ekzaltis kaj anstataŭ ekzili aŭ ekskonuniki tiun senekzemplan lian paciencon ekspluatantam ekzempleron de la homa raso, li sen plua ekzameno ekspedis la ekzastantan eksprofesoron per ekspresa vagonaro al ekzercita ekzekutisto.

Het fragment uit « Vijf Kunsttalen » is door de meeste inzenders vrij goed vertaald. Wij laten hier de uitwerking van één der inzenders volgen :

Ĉiuj artefaritaj lingvoj dankas sian ekston al la konvinko, ke la multeco de la naciaj lingvoj grave malhelpas la komencadon kaj subtenadon de internaciaj rilatoj. Jam en la 17-a jarcento oni serĉis rimedojn por forigi ĉi tiun malfacilajn kaj multajn rigardis ideala solvo la konstruadon de perfekta lingvo, kiu estus destinita por anstataŭi ĉiujn ekzistantajn lingvojn kaj fariĝi la sola (nura is niet juist!) lingvo de la tuta homaro. Aliaj, kvankam persistantaj ĉe la ideo de arte kunmetita lingvo, estis pli modestaj koncerne siajn celadojn ; ĉi tiu lingvo ne estis destinita por forpuŝi la naciajn lingvojn, sed ĝin devus lerni krom la gepatra lingvo ĉiu, kiu deziris orienti (niet orientigi!) sin internacie. Ĉi lasta vidpunkto iom post iom fariĝis superreg(ant)a kaj post 1880 oni tute forlasis la ideon (rezignis pri la ideo) pri universala mondlingvo.

Een examinandum uit Helder. Uit de klei van de Helderse kwelder, Deed examen voor B, Maar dat viel niet mee ; De man ging sublet naar de kelder ! De letter n moet u weten. Daar had hij geen kaas van gegeven ! Waar die niet moest staan Had hij 't wel gedaan, Waar die wel staan moest had hij 'm vergeten !

Deze limmerick, waarvan geen van onze Helderse leden zich de inhoud persoonlijk hoeft aan te trekken, komt me nogal eens in gedachten, als ik de inzendingen van de oefenrubriek zit te corrigeren. Er zou een roman te schrijven zijn over de zonderlinge manier, waarop sommige inzenders met de letter n omspringen. In het volgende stukje proza, als ik

tenminste de weinige elegante, speciaal voor deze gelegenheid geschapen zinnen zo mag noemen, krijgt U volop gelegenheid om Uw kennis, wat dit onderdeel van de spraakkunst betreft, te luchten.

Moet op de plaats van het streepje een n staan, ja of nee ? Ziedaar de vraag, waarmee ik U, zowel beginners als vergevorderden, ditmaal slapeloze nachten ga bezorgen !

1. Kio- vi havas en via- poŝo- ? Nenio- ! Mia- poŝo- estas malplena-, ĉar mi metis nenio- en ĝi-.
2. Li esprimis la deziro- fariĝi kursgvidanto- por povi instrui siaj- konatoj- pri Esperanto-.
3. Li klopodis salti trans la kanalo-, sed ĝi montrigis tro larĝa- kaj li falis en la akvo-.
4. Mi petis Johano-, ke li voku la sekretario-, sed anstataŭ la sekretario- li vokis la kasis-to-.
5. La pomoj-, kiuj- li aĉetis, montrigis kelkaj- cendoj- pli multekostaj- ol tiuj-, kiuj- estas vendataj- en aliaj-butikoj-.
6. Ĉu oni elektis vi- kiel prezidanto- ? Ne, mi- estis elektata kiel sekretario- ; mia- frato- oni elektis prezidanto-.
7. Mi demandis li-, ĉu li preferas kaffo- ol teo-, sed mi ne ricevis respondo-.
8. Oni elektis komisiono-, konsistanta- el tri personoj-, ĉar krom mia- amiko- Karlo-, kiu- oni serĉe nomas la kalvulo-, oni elektis Petro- kaj mia- najbaro-, la profesoro- pri matematiko-.
9. La prezo de mia- nova- ĉapelo- estas ok guldenoj-, do du guldenoj- malpli alta- ol tiu- de mia- malnova- ĉapelo-, kiu- kostis precize dek guldenoj-.
10. Dum du semajnoj- mi ne renkontis li-, kvankam mi preskaŭ ĉiu- tago- du fojoj- preteriris lia- domo-, irante al mia- oficejo- kaj returne- hejme-.

Hier volgt iets voor de beginners : Lees en vertaal :

Viro venis al kuracisto kaj diris, ke li estas malsaneta. « Ĉiam, kiam mi estas malsana, mi iras al kuracisto ». « Tre bone ! » diris la kuracisto. « Jes, mi opinias, ke la kuracisto, devus vivi, kaj kiam mi ricevis la recepton, mi iras al la apotekisto, ĉar ankaŭ la apotekisto devus vivi », diris la viro. « Sed kiam mi revenis hejmen, mi malfermas la fenestron kaj forjetas la kuracilon ». « Kial vi faras tion ? » demandis la kuracisto mire. « Ĉar ankaŭ mi volas vivi ! » respondis la viro.

Beantwoord nu de volgende vragen (niet alleen met *jes* of *ne*, maar met volledige zinnen) :

Ĉu ekzistas diferenco inter kuracisto kaj doktoro kaj inter viro kaj edzo ? Ĉu ĉiuj edzoj estas viroj, aŭ inverse ? Kiaj homoj konsultas kuraciston ? Kiom da jaroj oni devas studi por fariĝi kuracisto kaj ĉu la studo estas facila ? Diru la nomojn de kelkaj malsanoj. Ĉu la viro unuafoje iris al kuracisto ? Kio estas recepto ? Nomu kelkajn medikamentojn, kiujn apotekistoj vendas. Ĉu ĉi tiu butiko nomigas apotekejo ? Ĉu la viro fidis al la kuraca forto de medikamentoj ? Kion li faris ? Ĉu la vitroj ne rompigis pro tio ? Ĉu la kuracisto miris pri la konduto de sia paciento ? Ĉu ankaŭ vi forjetas medikamentojn ? Kial ne ? Nomu kelkajn simptomojn de gripo. Ĉu gripo estas infekta malsano ? Kion signifas la vorto epidemio ? Kio estas febro ? Ĉu ĝi fortigas la pacientojn ? Ĉu ĉiuj malsanoj estas kuraceblaj ? Ĉu nia viro estis grave malsana ? Ĉu mankis klapo en lia kapo ? Kio estas via opinio pri lia konduto ?

Geef nu bovenstaande anecdote met eigen woorden in het Esperanto weer.

Tot slot voor de meergevorderden ter vertaling het slot van de examenopgave uit « Vijf Kunsttalen » van Dr W. J. A. Manders :

Dat de veelheid van de nationale talen inderdaad een ernstige belemmering vormt voor het internationaal verkeer, behoeft geen uitvoerige toelichting. Een algemeen bruikbare verkeerstaal ontbreekt, al is het waar, dat het Engels sinds lang een belangrijke rol vervult en nog steeds aan betekenis wint. Naast het Engels staan echter het Frans, het Spaans en het Duits, die ieder voor zich niet slechts de moedertaal van vele miljoenen mensen zijn, maar ook buiten hun eigenlijk gebied als verkeerstaal dienen. Wie de voornaamste Europese talen kent, kan zich ongetwijfeld internationaal bewegen, maar niettemin blijven voor hem de mogelijkheden beperkt. Dit geldt vooral op het gebied van de wetenschap. Talrijke publicaties van algemeen belang zijn slechts voor enkele vakgeleerden toegankelijk, daar ze geschreven zijn in een aan de meesten onbekende taal.

Uitwerkingen van Vlaamse cursisten vóór 20 Maart van V.E.B. (Studanto), Postbus 342, Brussel ; voor Nederlandse cursisten vóór 20 Maart aan A. J. Kalma, Stadionkade 6, Amsterdam.

Se la nepresita gazeto estiĝis en la antikva tempo, la presita aperis nur en la komenco de la 17-a jarcento, laŭdire en Germanujo, kvankam Hautin, la historiisto pri la franca gazetaro asertas, ke la flandra presisto Abraham Verhoeven (oe = u) aperigis la unuan en Antverpeno, kie li loĝis en la domo « la ora suno ».

Ni scias, ke la gearkidukoj Alberto kaj Isabella en 1605 donis al Abraham Verhoeven la permeson eldoni regulan gazeton sed fakte li nur en 1620 titolis ĝin « Tydinghe » (Sciigo). En la reĝa biblioteko de Bruselo oni konservas la preskaŭ kompletan kolekton de liaj « Sciigoj » aperintaj dum la periodo 1622-1631. De 1620 ĝis 1630 la gazeto aperis tri fojojn, poste nur unu fojon kaj fine du kaj denove tri fojojn en ĉiu semajno. La gazeto 8-, 12- kaj 16-paĝa estis presita okonformate kaj ornamita per belaj lignogravuraĵoj de la presistomem. Abraham Verhoeven do certe estis la unua eldonisto de ilustrita gazeto. Li estis samtempe la presisto kaj la redaktoro kaj ordinarare liaj artikoloj finiĝis per la vortoj « ĉu estas vere montris al ni la tempo », kiuj de tiam proverbiĝis.

En Anglujo la unua gazeto aperis la 23-an de majo 1622 sub la titolo « London Weekly News from Italia, Germania etc. » sed ĝi nur prezentis la tradukitajn novaĵojn el la antverpena gazeto. En Francujo la unua gazeto naskiĝis en Parizo (1631), « Gazette de France ». En Bruselo « Relations véritables » (1649) poste alinomita « Gazette de Bruxelles », restis ĝis 1760 la sola gazeto, kiam Antverpeno jam havis duan. En 1656 aperis en Nederlando « Haerlemsche Courant », kiu postvivis kun la aldonon « opprechte » (sincera).

La pioniro Abraham Verhoeven mortis en 1637, post financaj malfacilaĵoj. Lia gazeto sinekve iĝis la propraĵo de la presistoj Verduksen, Aertsens (1695) kaj Van Soest (1737) kaj ŝanĝiĝis ĉiufoje ĝia nomo, kiu fine restis ĝis 1800 « Gazette van Antwerpen ».

Generale la gazeto origine celis la disvastigon de novaĵoj precipe eksterlandaj kaj poste ĝi evoluis ĝis la potenca faktoro de la socia vivo, kiu estas la moderna jurnalo.

Tyneverum.

INTERNACIAJ FERIAJ KURSOJ EN KERK-AVEZAATH

Por la internaciaj someraj kursoj, kiujn « La Estonto Estas Nia » kaj « Flandra Ligo Esperantista » de la 28-a de julio ĝis la 4-a de aŭgusto okazigos en Kerk-Avezaath (Nederlando), jam anoncis sin la unuaj partoprenantoj. Ankaŭ dana karavano partoprenos ! Tuj post la kursoj L.E.E.N. aranĝos karavanojaĝon al la Universala Kongreso en Bournemouth.

Oni nepre anoncu sin antaŭ la 1-a de julio ĉe s-ro P. W. Baas, C. Krusemenstraat 43, Amsterdam-Z.

La kurskotizo estas ege malalta (g. 35,—) ĉar ĝi inkluzivas ĉiujn elspezojn por la loĝado kaj ĉiuj manĝoj.

Kaptu ĉi tiun unikan okazon pasigi unu semajnon meze de internacia rondado de samideanoj por perfektigi vian scion pri Esperanto kaj aŭskulti interesajn prelegojn.

Ĉiuj pagoj per ĝirkonto 34563 de la Ned. Esp. Ver. L.E.E.N., Amsterdam.

Petu la detalan ilustritan prospekton, kiu estas senpage havebla ĉe la ĉi supre indikita adreso kaj la sekretarioj de « La Estonto Estas Nia » kaj « Flandra Ligo Esperantista ».

Komunikoj

VARBU VI!

En la januara numero de Flandra Esperantisto ni publikigis la regularon de la varbo-konkurso 1949.

Tuj post ĝia komunikoj, nia kasisto anoncis jam ĝojkore la kelkdekan aliĝon de novaj membroj. Komprenoble, sekcioj Brugge kaj Mechelen jam mendis « Amiko »-atestojn (resp. 60 & 50). S-ro Houtman J. el Welle ĉi-foje malfermis la konkurson inter niaj reprezentantoj, varbante dek amikojn.

La plej efika instigilo por ĉiuj varbantoj certe estos la publikigo de la kompleta premio-listo.

a) la sekcio, kies sekcianoj sume atingos la plej grandan poentnombron, ricevos:

La Universala Esperanto Metodo de Benson (enhavas universalan vortaron en 41 lingvoj).

b) Al la gemembroj, kiuj atingos la 15 plej altajn poentnombrojn valoraj premioj estos donataj:

1. Sempaga vojaĝo kaj restado en Kerk-Avezaath (Nederlando), kie okazos la unuaj feriaj kursoj organizitaj kunlabore de L.E.E.N. kaj F.L.L.E. (28/7-4/8).

2. Sempaga vojaĝo kaj restado en la 14-a kongreso de F.L.L.E. en Gent.

3. & 4. Jarabono Esperanto (U.E.A. aŭ Heroldo.

Krome diversaj libroj, i.a.:

La Infero, de Danté

Tipoj kaj l'Fantazio, de T. Jung

Tragiek en Triomf van Dr. Zamenhof, k.t.p.

Ni rememorigas la promeson de niaj sekcioj, dum la kongreso en Blankenberghe: Entuziasma konkurenco instigus al grandskala varbado. Tial la estraro de loka sekcio planu dum laborkunveno la plej efikan metodon por kontribui al tiu paca batalado, kaj tiel fortigi la Ligo-kaj la klubon.

Aldone al la regularo ni anoncis ke la varbado familia membro (25 Fr.) valoras 5 poentojn egale kiel por membro kaj eksterlanda abono (ambaŭ 75 fr.). Tie kuŝas certe multaj ebloj por facile akiri poentojn, ĉar la ĵus menciita kategorio estas la plej neglektita. Kaj ne forgesu ke tia membro ricevas jarabonon al De Esperantist.

La varbado de amikoj fare de Reprezentanto iĝas des pli interesa, ĉar ĝi konservas po 10 fr. por sia Esperanto-propagando.

Cetere ni atentigas la sekciojn pri art. 5 de la Organiza Regularo:

Ĉiuj sekcianoj estas membroj de la Ligo. Ne-membroj povas, interkonsente kun la loka estraro, ĉeesti dum la sekciaj kunvenoj, se ili almenaŭ estas « amikoj » de la Ligo.

Sed ni ne plu perdu vortojn: ĉiuj eroj de Flandra Ligo konas la devon dum la kongreso en Gent, la anaro ĵuĝos pri viaj agoj.

Ne senhuziĝu ilin: V A R B U !

LA ESTRARO-DEZIRAS AL VI LA BONAN SUKCESON.

Sunĝoj de la statuto:

Eventualaj proponoj konforme al art. 17 de la statuto estu ĉe la sekretario antaŭ la fino de aprilo.

Generala Kunveno:

Proponoj por la kongresa ĝenerala kunveno estu ĉe la sekretario antaŭ la fino de aprilo.

LEEN Kongreso

Haarlem 16-17-18/4/49.

La sekretario LEEN sciigas ke la flandroj, kiuj partoprenos la kongreson LEEN kaj ne disponas pri sufiĉe da guldonoj, povos ricevi ilin en Nederlando, pagante la oficialun kontraŭvaloron ĉi tie.

Eventuale turnu vin al nia kasisto: S-ano A. De Keyser, Buskruitstr. 23 Brussel.

XIV-a Kongreso F.L.L.E. GENT, 4-6 de junio 1949

TRIA KOMUNIKO

La konsisto de la Komitato: Ges-anoj Drs Mortelmans, Van Neste, Terrijn, D'Hainaut, Van Halter kaj De Boes.

Skribu al: S-ano De Boes, Clementinalaan 31.

Pagu al: S-ano Van Halter; St. Michielsplein 8 — Poŝtĉekkonto, n° 4832.56

Kongreskotizo: 50 fr. po persono. Ni insiste petas ke tre multaj jam nun faru la giron al S-ano Van Halter.

Glumarkoj kongresaj: ili estas haveblaj je 20 Fr. por 100. Nepre mendu tuj kvanton: vi propagandu Esperanton, gluante ilin sur viajn korespondadojn; vi konigu nian kongreson kaj... subtenu la laboron de la O.K., plenigante ĝian kason!

Apartaj kunsidoj: Tiucele la L.K. povas disponigi ejojn (ekz. por F.E.I., UEA, instruistoj ktp). Oni jam nun turnu sin al la sekretariejo.

GENT — LA URBDOMO.

La urbdomo estas aro da konstruaĵoj el diversaj epokoj:

1. — Konstruaĵo el 1481: nevidebla de el la ĉirkaŭantaj stratoj kaj en kiu estas la Urbkonsilantarejo kaj la salono nomita Arsenalzaal.

2. — La Gotika parto (1517-1565) kiu estas belega gotika (3a periodo) konstruaĵo. Se tiu parto estus finkonstruita, Gent estus havinta la plej belan gotikan urbdomon de la lando.

Plaatselijk Nieuws

V.E.B. — Afdeling Antwerpen — Op 12 Maart e.k. geeft de afdeling een bal in de Nieuwe Carnot, Carnotstr. 60; tombola en andere attracties zijn voorzien; al onze vrienden uit Brussel, Mechelen, Gent en elders worden uitgenodigd. Eerstdaags verzorgt de heer Vermuyten ons weer een aangename en leerrijke voordracht.

Het programma Maart luidt: 2-3, Kantvespero; 9-3, diversajoj; 12-3, ballo; 16-3, parolado; 23-3, gramatiko; 30-3, krucvortoj.

V.E.B. — Afdeling Blankenberghe. — Regelmäßig vergadering iedere Woensdag; in de club vinden 2 cursussen plaats, een voor oude leden onder leiding van de Voorzitter, Dr. Couwenberg, en een voor gevorderden (afdelingsleden die reeds een cursus voor beginners hebben gevolgd) onder leiding van de secretaris. Op 15 December werd de traditionele Zamenhofdag gevierd; smake-lijk avondmaal, verloting van boeken en vrolijke liederen. Ieder lid kreeg te dier gelegenheid een verrassing; Mej. Popelier droomt nog van het wonderschoon geschenk dat zij ontving.

V.E.B. — Afdeling Gent — 25-1: Lezing over het vraagstuk der atoomsplitting door Dhr. R. De Schepper; 12-1: oefeningen uit Flandra Esperantisto; de derde Woensdag: lezing en voordracht; op 26-1: jaarlijkse algemene vergadering met kiezing van het bestuur: Drs. Mortelmans (Voorz.); Dhr. De Boes (onder-voorz.); Dhr. Van de Velde (Secr.); Dhr. Vanneste (Schatbew.); Dhr. Van Halter (Feestbestuurder); op 3-2: lezing door Dhr. Vanneste over het postzegelverzamelens; tevens liet hij de merkwaardige verzameling bewonderen. Alle leden V.E.B. worden dringend verzocht de vergaderingen regelmatig bij te wonen.

V.E.B. — Afdeling Mechelen: — Gedurende de maanden Januari en Februari 1948 vonden de vergaderingen regelmatig plaats, onder de gewone belangstelling.

La Verda Koro wordt verder bestudeerd en over afzienbare tijd zal de laatste les onder ogen genomen worden; er zal dan met gemeenschappelijke studie en lectuur overgegaan worden van een ander te bepalen werk.

De Mechelaars zullen talrijk deelnemen in het feestje dat de Antwerpenaars inrichten op 12 Maart e.k.

3. — La renesanca konstruaĵo (1595-1621) kie estas videblaj la tri specojn de kolonoj: Dorikaj, Ionaj kaj Korintaj.

Vizito al la urbdomo ebligas konatigi kun ĝiaj diversaj salonejoj kaj iliaj ornamadoj ĉiuspecaj kaj kun aro da pentraĵoj historiaj.

Plie en la Pacificatie-salonego estas memorajstono pri la Pacificatie van Gent, kontrakto kiu, en 1576, finigis la religimilitojn en la Nederlando. Rimarkindaj estas ankaŭ ĝia labirinta pavimo kaj murpentritaj blazonsildoj de la Grafoj de Flandrujo kaj, en frisornamo, tiuj de la multegaj posedadoj de Karolo, la Va.

SONORILEGO ROELAND (*)
Albrecht Rodenbach.

Jen super Gent en la silent' Belfrido, antikva simbolo. Pri nuna Gent malĝojas mi grandega morto sen parolo. Subita kri', ekvokas ĝi per bronza voĉo al popolo: « Trilu en tomb' Gentaj herooj vi Jan Hyoens, vi Arteveldeoj Sonas pro brulo, mi Roeland kaj pro tempest' en Flandroland'.

Kolora mont' eĉ de l'horizont' aperas kun la Gentaj filoj. Ekvidas mi malnovan Gent, kuras popolo al armiloj. Land, en mizer'. Por flandra ter' sin armas la gildanaj miloj. « Jen Jan Hyoens, jen Artevelde. Ek al batal', filoj de l'Skelde, sonoras stormon nun Roeland, sonas pro storm' en Flandroland'.

Giganta son', heroo ton' atestoj de belega gloro. Vi, bronza kant', nun tra la land' riproĉa plendo de doloro. Sed flandra sun', levigis nun, ne estas tempo plu por ploro Flandra leon'! trilu turego kaj akompanu nin en ĥoro, kantu: « Sonoras mi, Roeland, estas triumf' en Flandroland'!

(*) elparolu: Ruland.

DE PERS OVER ESPERANTO

In Januari 1949 vonden wij het volgende in de pers:

1. Aankondiging van Esperanto kunsussen: in 3 vlaamse dagbladen.
2. Aankondiging van Esperanto werkvergaderingen: in 7 franstalige en in 6 vlaamse dagbladen.
3. Aankondiging van Esperanto-Kongres te Brugge: in 7 vlaamse en in 7 franstalige dagbladen.
4. Allerlei mededelingen betreffende Esperanto: in 2 franstalige en in 2 vlaamse bladen.
5. Aankondiging van voordrachten in Esperanto: « Over Bijenteelt »: in 3 franstalige en in 2 vlaamse dagbladen.
6. Aankondiging van een Esperanto-Kongres te Gent: in 3 vlaamse dagbladen.
7. Artikels: « De sleutel is er »: uitgebreid en interessant artikel ten gunste van het Esperanto (in de « Roeselaarse Werkbode »).
8. Rubrieken: a) Wereldberichten (in de « Neue Berner Zeitung »); b) « Het Hoekje van de Esperantist » in « De Natuurvriend »; c) een Esperantokursus (in nr. 6 van « Energy »).

Radio.

Ni atentigas la gesamideanojn el ĉiuj landoj, ke Radio-Sofio dissendas esperantlingve ĉiumarde kaj ĉiuvendrede je la 20.50 horo orienteŭropa tempo aŭ 19.50 horo normala mezeŭropa tempo, sur la nova mallonga ondo de 39.11 metroj prelegojn pri la socia, kultura, ekonomia kaj politika vivo en nova demokrata Bulgario.

Ni petas la samideanojn, post la aŭskultado, skribi multnombre al Radio-Sofio — esperanta emisio, Sofia, Bulgario, pri siaj impresoj de la prelegoj kaj konigi al ni siajn sugestojn kaj dezirojn, laŭ kiuj ni klopodos plibonigi la enhavon de la disaŭdigoj. La leteroj ricevotaj havos ankaŭ alian tre gravan signifon. De ilia nombro dependas la plioftigo de la Esperanto-dissendoj, kiujn ni esperas povi fari ĉiutagaj. Tio dependos nur de la aktiveco de la esperantistoj tutmondaj.

La alilandaj radioparolantoj en esperanto estas petataj skribi al ni por intersaĝo de sperto.

Een vruchtbaar jaar voor de V.T.B.

1948 was bijzonder vruchtbaar voor de Vlaamse Toeristenbond. Hij won meer dan 5200 leden bij, wat de nettowinst sedert begin 1947 of 7.000 brengt.

Vooral de grote Vlaamse steden werkten krachtig mee: alleen in de stad Antwerpen (zonder de voorsteden) noteerde de V.T.B. 1500 nieuwe toetredingen; te Gent waren het er 1100.

« De Toerist », zijn halfmaandelijks orgaan, nam, op beter papier, een zeer aanzienlijke uitbreiding, wat het aantal bladzijden betreft, zonder nochtans in prijs te verhogen, wel een unicum! Bijzondere nummers werden gewijd aan Kongo (48 bladzijden), Genk (40), West-Vlaanderen (48) en de Boerenkrijg (40).

Er verschenen V.T.B.-gidsen voor Gent (in de reeks « Steden en Landschappen »), Kasterlee en Westerloo, een Rubensgids voor de Antwerpse kerken, een prachtig plaatwerk « Frans-Vlaanderen in woord en beeld », de tweede uitgave van een wandelboekje voor het Jakob Jordaenspad (Antwerpen-Putte-Grens), een kunstkalender, een fotografisch handboek voor beginners. Ter perse zijn de eerste drie delen van een nieuwe V.T.B.-reeks: Noors, Deens en Zweeds voor de Toerist. Op 1 November begon een toeristische cursus te verschijnen, de eerste in zijn aard in België. Bestendig werd gewaakt op het Vlaams toeristisch kapitaal aan natuur- en monumentenschoon. In elk nummer van « De Toerist » kon men de echo vernemen van een voortdurende strijd voor de herstelling van kerken, kapellen en burgerlijke monumenten, voor het behoud van molens, voor het ongeschonden bewaren van boom en bos enz. Ook naar de verbetering van het Belgisch wegnat, naar betere trein- en tramregeling, naar taal- en cultuurbelangen op eigen gebied ging de voortdurende aandacht.

De sterke groei verplichtte de V.T.B. zijn personeel in het Antwerpse hoofdkantoor en in de vijftien bijkantoren, van Veurne tot Genk, aanzienlijk te vermeerderen.

Op 17 Oktober werd het geheel gemoderniseerd bondsgebouw, met modelkantoren, met een gans nieuwe feestzaal en met een gespecialiseerde toeristische boekhandel, plechtig geopend.

Vele tientallen meerdaagse bondsreizen gingen door, ongeveer driemaal zoveel als verleden jaar, naar de Ardennen en het Groothertogdom, naar Nederland en Frankrijk, naar Zwitserland en Italië, naar Oostenrijk, Zweden en zelfs naar Portugal. Een fietstocht door dit laatste land, met 19 deelnemers, wekte er niet weinig opzien!

Boottochten naar Zierikzee en elders in Nederland verenigden een paar duizend leden. De bezoeken, wandelingen, fietstochten, tram-, trein- en autocarreizen, vliegtochten, over gans België, evenals de toeristische voordrachten en filmvertoningen, door tientallen zeer actieve afdelingen, in de vijf Vlaamse provincies ingericht, maakten te zamen een indrukwekkend getal uit, dat tot in de duizend oploopt.

Het aantal ingerichte privaatreizen nam zeer sterk toe, evenals dat van de groepsreizen, die werden georganiseerd voor scholen, verenigingen en zelfs firma's.

Steeds meer toeristische en handelskortingen worden in binnen- en buitenland aan de V.T.B.-ers verleend.

Verskillende wandelpaden, sommige tot 80 Km. lang, werden bestudeerd en beschreven; ze worden aanstaande zomer geopend. Zogenaamde « toeristensmarsen », van 20 en 30 Km., leidden honderden leden, in alle Vlaamse streken, naar de minst bekende natuur- en kultuurmonumenten.

De « Vlaamse Vereniging voor Water-toerisme » (V.V.W.) was te Antwerpen zeer actief en gaf eigen « Tijdingen » uit. Dit was ook het geval voor de Jeugdafdeling, die vooral in de Scheldestad en te Brugge flink van zich liet horen.

De foto- en kino-afdelingen richtten cursussen in en een tentoonstelling, gaven een handboek uit voor de beginnende-fotograaf en maakten smalfilms van enkele reizen en uitstappen. De kampeerafdeling « Vlaamse Kampeertoeristen » vestigde haar sekretariaat te Gent en is weer in volle ontwikkeling. Over de Vlaamse Automobilistenbond verscheen een afzonderlijk verslag.

De Vlaamse pers stond de V.T.B. flink ter zijde, terwijl hij geregeld propaganda kon maken voor het toerisme in ons land, langs de zenders Antwerpen, Gens, Kortrijk en Hasselt.

De betrekkingen met verscheidene ministeries, met de Vlaamse provinciebesturen, met talrijke gemeentebesturen in Vlaanderen en Wallonië, worden steeds drukker en vruchtbaarder.

Niaj Esperanto-Enigmoj kun premioj

La PREMION gajnis post n-roj 55-56: s-ano R. Iserentant el Brugge.

SOLVOJ.

N-ro 56. HOR. — 2. iluzi; adapt. — 3. mil. — 4. stamp; rostr. — 5. ar; um. — 6. apotekist. — 7. ist. — 8. dren; vibr. — 9. arb. — 10. prujn, anonc. — 11. sel.

VERT. — 1. fiksa; adopt. — 2. tra. — 3. hura; plenum. — 5. simpati; ans. — 6. estr. — 7. malrekt; bal. — 9. taks; scivol. — 10. tut. — 11. storm; graci.

N-ro 57. HOR. 1. aplik; minac. — 2. oka. — 3. esper; idiot. — 4. edz. — 5. mola; kapt. — 6. pelt. — 7. star; kant. — 8. bongust. — 9. glob; oleo — 10. eta. — 11. trink; nesto.

VERT. 1. seg. — 2. pasport. — aboni. — 4. aprob. — 5. kore; ek. — 6. delegit. — 7. maiz; an. — 8. kokso. — 9. atlas. — 10. akompan. — 11. teo.

N-ro 58. HOR. 1. kroat; propr. — 2. Ivo. — 3. sterk; liver. — 4. lav. — 5. kver; fabl. — 6. april. — 7. aĉaj; istm. — 8. kanguru. — 9. erco; traf. — 10. aii. — 11. CEZAR; deriv.

VERT. 1. ale. — 2. Rotkviĉ. — 3. akciz. — 4. rajao. — 5. tikl; ar. — 6. akriĝil. — 7. polv; id. — 8. flirt. — 9. surir. — 10. piedbat. — 11. muf.

N-ro 59: KRUCVORTENIGMO.

Horizontale. 1. inklino fari ian agon, akirita pro ofta ripetado de tiu ago (R); oni trovas ĝin en ĵurnalo (R). — 2. grupo. — 3. delikate kaj ame tuŝeti (R); iri, transportate per aŭtomobilo (R). — 4. malplenaĵo (R). — 5. korpoparto. — 6. ĝi suĉas dolĉaĵon el floroj (R); frukto. — 7. ne pli ol; knabinoj ludas per ĝi (R); trinkaŝo el fruktosuko (R). — 8. parto de longa vorto (R). — 9. oni uzas ĝin por kudri (R); ĝi havigas al ni varmajn tagojn (R). — 10. nombro. — 11. areto da amikoj; vojaĝante, ni kunportas ĝin (R).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Vertikale. 1. ekzotika grasa planto, ankaŭ ofte trovebla en niaj domoj (R); membro (R); ne ĉi tie. — 2. klavo de piano ofte estas tia. — 3. bongusta bakajo (R); parteto (R); havigi al iu

VIRINO KAJ AĜO

Ekzistas nenio pli necerta, ol certa aĝo virina.

Virino kvardekjara al tridekjara pardonas ĉion, nur ne la dek jarojn.

Virino, kiu tro longe restis tridekjara, finfine fariĝas ne tridek-unu-, sed kvindekjara.

Por malkovri la aĝon de virino, oni unue demandu ŝin mem, poste ŝiajn amikojn kaj oni certu ke la vero — kiel kutime — kuŝas en la mezo.

Neniam oni diru al virino ke ŝi aspektas pli maljuna. Unue, ŝi scias tion ja plej bone, kaj due, ŝi ne volas scii tion.

La jaroj, kiujn virino subtrahas de sia aĝo, neniam perdiĝas. Ŝi aldonas ilin al la aĝo de siaj amikinoj.

Knabinoj ĉirkaŭ la dudeka, kiuj serĉas edzon, demandas: « Kia li estas? ». Inter la dudeka kaj tridekkvina: « Kio li estas? » kaj je la kvardeka: « Kie li estas? »

Ie legita trad: Piked.

Postrestaĵoj

Jes, vi foriris... Kaj nenio restis
Tie ĉi, ĉi tie, kie vi estis:

Sole sur kelko da flavaj paperoj
postvivas kelkaj malgrandaj literoj.

Kiujn per via propra man' vi skribis,
kiam vi tie ĉi ankoraŭ sidis.

Kaj mi unu ilin malgaje okulas,
morda funebro min tute saturas,

kaj tiuj ĉi literoj estas por mi
statuo ĉe kiu mi volus dormi.

Karolo Piĉ

(R). — 4. konjunkcio; konjunkcio. — 5. estro (R); nazo, fingro, kudrilo havas ĝin. — 6. multaj troviĝas en la gramatiko (R). — 77. debutanto (R); neagema (R). — 8. sufikso (R); prefikso. — 9. io traridebla kaj rompigema (R); ĝi estas trovebla en birdonesto (R); kontraŭo (R). — 10. en afabla maniero. — 11. plejble serioze aserti, ke oni diras la veron; sufikso (R); onidire, ĝi ne estas sen dorna (R).

N-ro 60: EL DU FARU UNU.

Intermiksi la literojn de ĉiu duo da vortoj, por formi novan.

Legante la unuajn literojn de la novaj vortoj, oni trovas konatan proverbon.

1. baki - reno. 2. ledo - rando. 3. boje - lui. 4. rana - peti. 5. lerta - naŭ. 6. acido - tri. 7. nura - veto. 8. hoko - peti. 9. muro - fino. 10. glita - sono. 11. teni - gladi. 12. rana - rido. 13. li - gajnanto. 14. vane - etula. 15. nome - gaza. 16. io - facila. 17. picea - truo. 18. tordi - kato. 19. aŭ - kanteti. 20. segi - tusi.

Sendu la solvojn antaŭ la 20-3-1949 al jenaj adresoj: POSTBUS 342 (Enigmoj). BRUSSEL, por anoj de Flandra Ligo; S-ro Teunissen, Legmeerstr. 37. A. 1. AMSTERDAM West, por abonantoj de Nederlanda Esperantisto.

ANONCETOJ

Japana samideano SIBASAKI — J. (38-jara), 905 Ŭadahonmaĉi Suginamiku, Tokio, deziras korespondi pri diversaj temoj kaj interŝanĝi poŝtmarkojn.

Deziras kontakton kun belga biologo aŭ fiziologo por interŝanĝi novaĵojn pri biologiaj rondoj la 33-jara ĉelo-fiziologo YUKITO K. OOTA, Nisimati -342, Tottori, Japanujo.

Serĉas geamikojn por korespondado pri ĉiuj sciindaĵoj, Wilhelm Otto, muzikprofesoro, (20 b) Holzminden, Anden Teichen 17/1 Germanujo.

Deziras interŝanĝi poŝtmarkojn, Sro KAZUMI — HURUKAWA, Hukiage Nakabasisuzi 7, Wakayama-si, Japanujo.

Deziras korespondi, speciale kun kuracistoj, medicinaj studentoj, flegistinoj aŭ akusistinoj. 34-jara kuracisto Sro DOI-MORIO, Kaĉo-hospitalo, Ŝimono-Noda-mura, Nagaoka-gun, Koĉi-Ken, Japanujo.

J. LOPEZ HERRERO, Conda Penalver 52 MADRID — Hispanujo, deziras korespondi kun flandroj pri fotografado, pentrado kaj artoj.

Ceĥa samideano Robert Opletal (26-jara teknikisto; ĝarden-kaj fotoamatoro), Komin Hlavni 1, Brno, Ĉsl., deziras korespondi kun nederlandano.

La Turisma Fako de la Nov-Zelanda Registaro sendos senpage al eblaj turistoj serion da belaj fotoj kun Esperanta teksto por montri, ke Nov-Zelando estas elstare vizitinda lando.

Nepre skribu al: « Department of Tourist and Health Resorts, Wellington, Nov-Zelando ».

SONAS GAJA MELODIO

Kia bona hor',
Kiam en la kor'
Sonas gaja melodio.
Gojas homa kor'
En la bela hor'
De gajiga harmonio.

En modesta dom'
De bonvola hom'
Sonas gaja melodio.
Ĝuas vivon li
Kun amata ŝi
En gajiga harmonio.

Tra la vasta land',
Esperantoland',
Sonas gaja melodio.
Sub la verda stel'
Al komuna cel'
En gajiga harmonio.

Nora Dover.

AL MIA PATRINO

verkis: E. Claes
el la flandra: Dirk.

« Ĉi tiu tempo estas tempo de granda sufero patrino. »

Nun mi scias, Patrino, ke ĉiun tagon de la nuna printempo vi staros antaŭ nia malnova domo kaj, trans la ĝardenheĝon, esploros la vojon, laŭ kiu vi posttrigardis min.

Nun mi scias ke, humila kaj rezignema, vi fikse kaj fore rigardas per okuloj, dolĉaj kiel ĉi tiu vespero, trans vojojn kaj kampojn, kaj homojn kaj tempon, kaj ke vi vidas min kiam mi ĉi staras, senigita de ĉio kio vi ne estas, la Nuro integra kaj sankta. Kaj ke via tuta estaĵo, en mirinde granda amo patrino, ŝvebas al mi kaj ĉirkaŭ min, noktojn kaj tagojn, noktojn kaj tagojn, eternegan tiun tempon.

Nun mi scias viajn blankajn manojn interplektitaj, en ripozo pia, sur via nigra robo, vian belan grizan kapon ete klina, kvazaŭ aŭskultanta foran sonon, sur la dezerta vojo paŝon, kiu parolis al via koro, kaj kiel laodoro de siringoj kaj kratagoj, de glicineoj kaj sambukoj ĉirkaŭas vin kaj la domon silentan. Nun ĉio majverdas tie kaj la folioj de aŭkubo kaj evonimo, de hedero kaj ilekso kaj aralio britas de feliĉo nova Silento kuŝas ĉirkaŭ nia domo kampara kaj ŝirmas ĝin kiel sanktejon forgesitan kaj forlasitan, kie floras la floroj kaj kantas la birdoj kaj kie vi atendas min.

Nun mi scias, Patrino, ke vi portas mian bildon en la tabernaklo de via animo, kaj ke ĉirkaŭ vi vivas la pasintaj tagoj...

...kaj staras nun kaj atendas, kun viaj kvietaj, bonaj okuloj patrini kaj via klina griza kapo, aŭskultante ĉu ja ne sonas paŝo sur la dezerta vojo.

Nun, kiam la vespero, soleno de benaj manoj, falas sur kampojn kaj paŝtejojn, kaj plantoj kaj floroj kliniĝas al la kvieto de la malnova domo kaj vesperpreĝe venas la silento, — nun vi turnas viajn okulojn for de l' vizaĝo de l' aĵoj, kaj vi fiksas la rigardon en la profundan profundon de via propra koro patrino. Jen vi repaŝas la sojlon en la intiman privaton de la domo. Ĉiun movon de viaj manoj mi vidas, kaj scias mi kien vi direktas viajn paŝojn kaj via iro trankvila pleniĝas la tutan ĉambron per la spirito, kiu nun vivas en ĉiuj aĵoj kiuj enestas ĝin. Mi vidas kiel vi faras ĉiun geston kun maljunaĝa kvieto kaj nun via pala vizaĝo kvazaŭas la figuron de la malnova domo.

En la rozeca lumokrono, kiun la lampo rondigas sur la tablo, mi vidas vian klinan kapon, viajn grizajn harojn kaj blankajn manojn ripozantajn sur la tablo, izololacajn.

Patrino, kiom vi maljuniĝis. Ĉu tiel longis tiuj tagoj, ke grizaj iĝis viaj haroj, kaj tiel lacaj viaj trajtoj, tiel lacaj...

Ekstere jubilas la majnokto en la plenebrio de sia junfeliĉo.

Mi trankvilu nun kaj trarigardu la helon de ĉi tiu vespero al via bildo, ho Patrino mia, kiel al la bildo de sankta Mario, kiam mi malgrandis.

Mi trankvilu nun kaj venos en mian kapon neniŭ penso kaj en mian buŝon neniŭ vortoj; mia pleja intimo kuŝas nun en miaj revperditaj okuloj, respektoplenaj, kaj kiam mia buŝo diros vortojn, ne sentos mi movon de preĝaj lipoj miaj kaj ne aŭdos mi sonon de vortoj.

Nun estas mia tuta estaĵo, nun ĉio kio mi estas kaj estos, en piaj miaj okuloj, kiuj tiel heligas ĉi tiun vesperon ke mi vidas vian klinan kapon kaj sentas vian ĉeeston.

La mirinda sekreto de nia pleja intimo portas vin ĉe min kaj min ĉe vin, ĉirkaŭvolvas kaj perfortas min. Patrino... Ĉu jen vi? Kaj ĉu jen la brilo de viaj okuloj kaj jen la kareso de viaj manoj? Ĉu vizaĝ-al-vizaĝe mi vidas vin? Kaj ĉu vian voĉosonon aŭdas mi?

Ĉu tagas nun? Ĉu forgesita ĉia pasinteco kaj ĉu ĉio ree bona? Kaj kiel do vi aliris min, Patrino, kaj kiel mi paŝete flankas vin kaj vi rigardas min per la antaŭa rigardo? Vidu, la floroj klinas al ni siajn vesperkalikojn, la mal-lumo similas veluran vualon, kaj najtingalo kantas la kantikon de l' amo. Ĉu okazis io en la aero aŭ surtere? — Ĉu tia vi estas, tia mi estas ĉe vi, kaj tiel interparolas ni senvorte, tia la vespero ĉirkaŭ ni kaj tia en ĝi ĉiuj aĵoj? Ĉu miraklon okazigis nia amo? Aĵ... Patrino, ĉiam restu tiel...

La animoj kreigiĝis el nokto. Nokto estas la esenco, la senmorta vivo ĉiama. La hela tago estas por la ekstero, la mal-luma nokto por la interno. Nokto estas la animo. Tiam pli bonas kaj pli belas la homoj. La nokto estas la misterplena vizaĝo de la bildoj, kiujn ni perceptas kaj deziras kaj ne scias. La tago estas la revo, la nokto estas la realo.

Ĉirkaŭe de ni parolas la voĉoj de la nokto, — kaj estas la Morto, kiun ili parolas. Ĉiutage kaj ĉiunomente ĉiutage ĝi estas apud ni kaj ĉirkaŭ ni. Intime ni konas ĝian bildon kiel delongan konaton, kaj la frosta premo de ĝia mano ne plu tremiĝas nin. Ni konas ĝian iradon kaj konas ĝian vorton kie ĝi mute gestas kaj ordonas. Ni estas la izolitaj malĝojaj infanoj, la « Infanoj de la Morto ».

La voĉoj de la nokto parolas pri la malĝoja Morto.

Unu antaŭ alia ili iras, sekvas ĝian voĉon, unu antaŭ alia, unu post alia. Kluj staris ĉi antaŭ ni, ne plu estas, ne plu estos ni kiam venos la aliaj. Kaj ĉiuj ili kuŝos en la tero laŭ la vojoj kaj ŝoseoj de ĉi tiu ebena lando de Flandrujo, kien ili venis por ĝin renkonti. Tiel ili belas, mortaj; mi vidis multajn vizaĝojn, kvietajn kaj rezignemajn, kiel se ili trovis tion malgrava kaj sciis ke estos tiel. Ĉiuj ili kuŝas ĉi en la tero kaj iliaj mal-varmaj lipoj kisas la grundon sur kiu ili staris, — kaj nun parolas al ili la voĉoj de la nokto, iras kaj revenas ĉe ĉiuj krucoj laŭ la vojoj kaj ŝoseoj... Mirindaĵoj!

Kiam la voĉoj de la nokto parolos al mi, kiam mi tie kuŝos, Patrino, sankta Patrino mia, tiam venu ja ĉiuvespere kiel ĉi tiun vesperon kaj klinu vian vizaĝon al mi.

Klinu vian vizaĝon al mi kaj interplektu viajn blankajn manojn sur la brusto kaj tute mallaŭte diru: « Mia bona knabo », tute mallaŭte ke neniŭ alia audu ĝin, kiel vi faris antaŭ tre longe.

Mi tion aŭdos, Patrino, kaj mi vidos viajn okulojn tra la nokto, kiel mi vidas ilin nun.

Kaj ĉiuvespere kisu la mizeran krucon kiu, kiel malriĉa almozulo, indikas kie mi atendas vin. Estas ĝi el kruda, nerabotita ligno, sed mia nura ordeno ĝi estas.

Memoraje prenu manplendon de la nigra grundo, kiu kovras min, kaj diru: « En la nomo de la Patro kaj de la Filo kaj de la Spirito Sankta. »

Patrino, oĥ... Tiel volontege mi estus ĉe vi.

Scias mi ke ja ĉiuvespere de la nuna printempo vi staros antaŭ nia malnova domo kaj esploros, trans la ĝardenheĝon, la vojon laŭ kiu vi posttrigardis min.

Majmonate en la tranĉeoj 1915.

(El « Oorlogsnovellen »)

Kun afabla permeso aŭtora.

Notoj: aralio: aralia chinensis.
aŭkubo: aucuba japonica.

Verantw. uitgever: Vlaamse Esperantisten-Bond Postbus 342 — Brussel — Drukkerij: J. Van Laer, Korte Begijnenstraat 38, Turnhout.